

Tom Fletcher

KALĖDOZAURAS

ROGIŲ TRASA

Šiaurės ašigalis

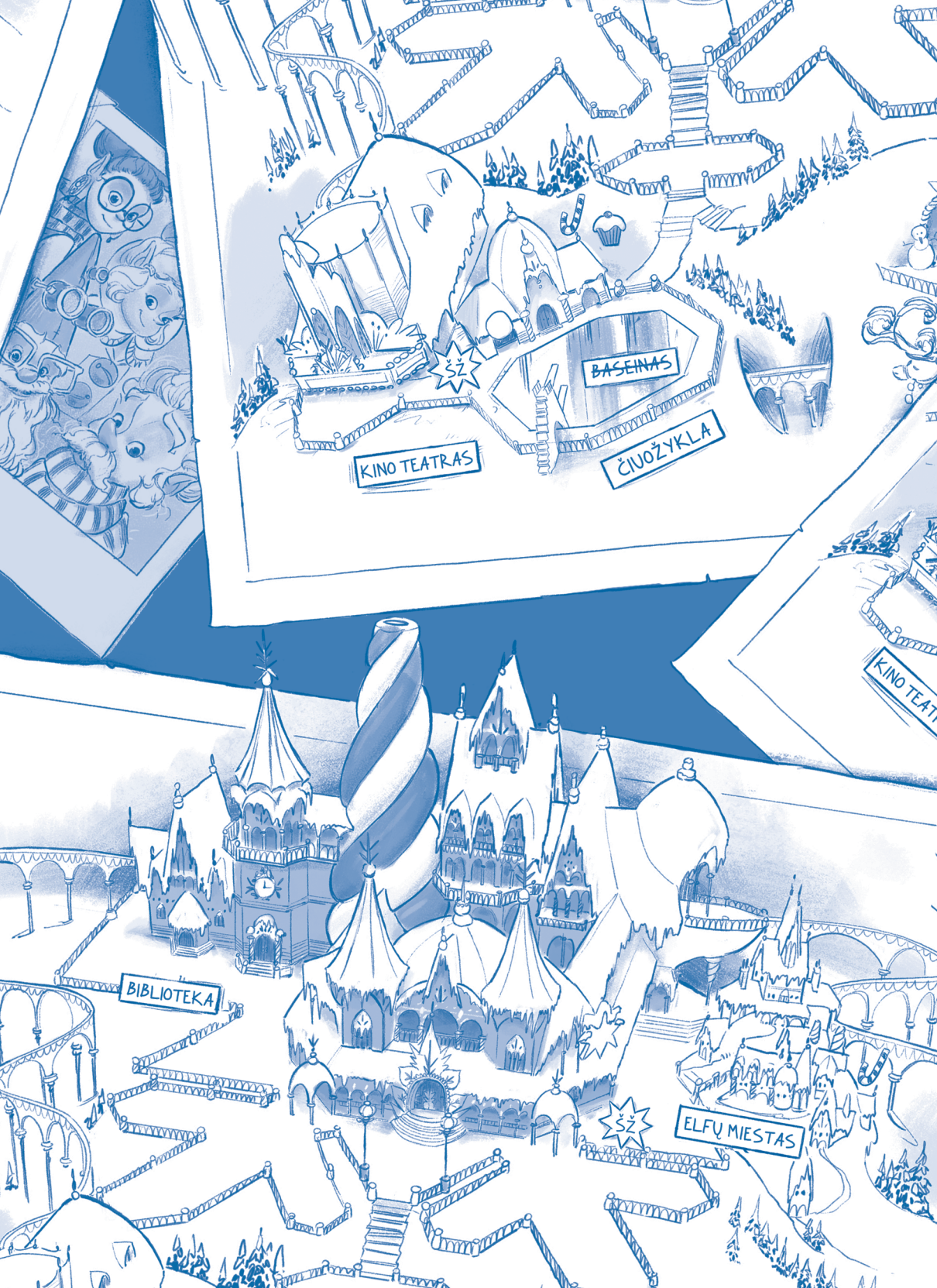

Vilja
nuo Kalėdų Seno

MINI GOLFO LAUKAS

TVARTAI

ROGIŲ TRASA

KINO TEATRAS

BASEINAS

ČIUOŽYKLA

KINO TEATRAS

BIBLIOTEKA

Š

ELFŲ MIESTAS

ROGIŲ TRASA

Šiaurės ašigalis

Vilja
nuo Kalėdų Seno

MINI GOLFO LAUKAS

TVARTAI

ROGIŲ TRASA

KALĒDOZAURAS

Versta iš:
Tom Fletcher
THE CHRISTMASAURUS
Puffin Books, London, 2016

ISBN 978-609-441-460-2

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, viršelis ir vidinės iliustracijos, Tom Fletcher, 2016
Iliustracijų autorius Shane Devries
Pirmą kartą 2016 metais anglų kalba pavadinimu
The Christmasaurus Jungtinėje Karalystėje išleido
Puffin, Penguin Random House UK.
Lietuvių kalba išleista susitarus su
Puffin, Penguin Random House Children's Publishers UK,
Londonas, Jungtinė Karalystė.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2017
© Leidykla „Nieko rimto“, 2017

Tom Fletcher

KALĖDOZAUROS

Iliustravo Shane Devries

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

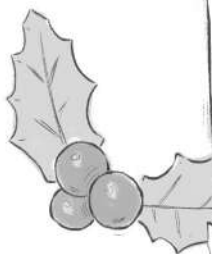
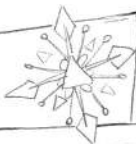
Vilnius
2017

NETRUKUS JŪSŲ LAUKIA NUOTYKIAI SU:

berniuku vardu **VILJAMAS TRANDLIS**

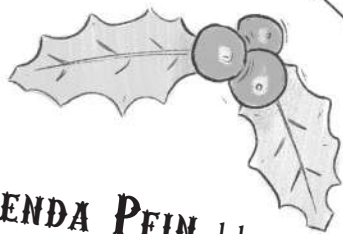
jo tėčiu ponu
BOBU TRANDLIU

**KALĖDŲ
SENELIU**

DAUGYBE
ELFŲ

BRENDA PEIN, blogiausia
mergaite mokykloje
(gal net pasaulyje)

labai bjauriu žmogėnu, pramintu
MEDŽIOKLIU, ir jo šunimi
URZGIUMI

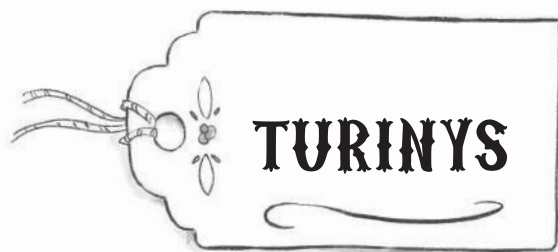

ir, žinoma, dinozauru,
vadinamu **KALĖDOZAURU!**

*Dūzgiui ir Draugužiui.
Linksmų Kalėdų, mano mažieji elfai.*

Ižanga:	Dinozaurų galas	11
1 skyrius	Viljamas Trandlis	19
2 skyrius	Išalęs kiaušinis	29
3 skyrius	Kalėdų Senelio užpakalis	40
4 skyrius	Kiaušinyje	50
5 skyrius	Kalėdozauras	58
6 skyrius	Nuostabiai stebuklingi skraidantieji šiaurės elniai	65
7 skyrius	Šis tas apie Viljamą	72
8 skyrius	Viliukas Ratukas	80
9 skyrius	Keršytoja Brenda	90
10 skyrius	Ko Viljamas nori	96

11 skyrius	Viljamas sekamas	106
12 skyrius	Žaislinis dinosauros	118
13 skyrius	Kūčių išvakarės	130
14 skyrius	Slaptas keleivis	137
15 skyrius	Medžioklis	149
16 skyrius	Rečiausia būtybė žemėje	158
17 skyrius	Dinosauros svečiuose	166
18 skyrius	Berniukas ir dinosauros	174
19 skyrius	Susidūrimas su Brenda	182
20 skyrius	Pasidalijimas paslaptimis	192
21 skyrius	Medžioklė prasideda	203
22 skyrius	Durų kodo įminimas	206
23 skyrius	Senos šmėklos	215
24 skyrius	Aklagatvis	228
25 skyrius	Ledinukas	235

26 skyrius	Kalėdų Senelis grįžta	245
27 skyrius	Ko Viljamas iš tikrųjų nori	254
28 skyrius	Kalėdozauras lieka	260
29 skyrius	Dūmai	276
30 skyrius	Viesulas Trandlis	284
31 skyrius	Žaidimas baigtas	292
32 skyrius	Plunksnos	301
33 skyrius	Kuo geros Kalėdos	307

Ižanga

DINOZAUROŲ GALAS

Ši pasaka, kaip ir visos kitos geros pasakos, prasidėjo *labai seniai*. Ne šiaip labai seniai, bet labai *labai, labai* seniai. Jei tiksliau, prieš kvintilijoną metų. Tada dar nebuvo gimusi nei tavo senelė, nei senelis. Išvis nebuvo žmonių. Nebuvo automobilių ir lėktuvų, netgi interneto, bet buvo kai kas geresnio...

TAI DINOZAURAI!

Dinozaurai buvo nuostabiausios kada nors žeme vaikščiojusios būtybės. Jų buvo daugybė, įvairiausių pavidalų ir dydžio. Buvo mažyčių, ne ką didesnių už šunį ar katę, buvo tokių, kuriems ant nugaros augo smailūs šiurkštūs ragai. Buvo milžiniškų, didesnių už penkis dviaukščius autobusus, jie vadinosi seismozaurais. Jų kaklai buvo storesni už medžio kamieną, o oda kieta kaip traktoriaus padangų guma. Žinau, sunku patikėti, bet tai tikra tiesa, nes čia knyga, o knygos nemeluoja.

Norėčiau jums papasakoti apie du nepaprastus dinosaurus. Mes juos pavadinsime Mamozaure ir Tėtlodoku (žinoma, tai nėra tikrieji jų vardai – labai jau būtų kvaila).

Mamozaurė ir Tėtlodokas visą dieną praleido karštoje karštoje priešistorinėje saulėje ir pagaliau grįžo į savo tvarkingą lizdėlį. Tačiau vietoj lizdo išvydo klaikų klaikiausią vaizdą: didžiulę krūvą akmenų, kaulų ir dulkių. Jų namus nusiaubė pikti maitėdos dinozaurai, tie niekšingi ēdrūnai viską apvertė aukštyn kojomis!

Tačiau Mamozaurė ir Tėtlodokas dėl netvarkos mažiausiai jaudinosi, nes lizde buvo palikę tai, kas brangiausia: dvylika dinosauro *kiaušinių* – ir dabar jų niekur nebuvo matyti!

Kaip jau numanote, Mamozaurė ir Tėtlodokas siaubingai nusiminė. Jie labai ilgai stovėjo savo lizdo griuvėsiuose verkdami ir riaumodami, kol nusileido saulė, o dangų virš džiunglių užsiėmė mėnulis ir žvaigždės.

Tąakt tarp milžiniškų medžių dvelkė švelnus vėjelis, ir sidabrinio mėnulio pjautuvo spindulys rado kelią į lizdo liekanas. Staiga kai kas patraukė Tėtlodoko žvilgsnį. Tas kai kas buvo glotnus ir žvilgantis, kaulų ir šiukšlių krūvoje atspindėjo mėnulio šviesą. Dinozauras greitai, bet atsargiai nukėlė akmenis ir duženas, ir štai jis – spindintis ir visiškai nepažeistas paskutinis **KIAUŠINIS**.

Kaip tam vieninteliam kiaušiniui pavyko išsisukti nuo alkanų siautėjančių maitėdų – paslaptis. Galbūt gobšus jų pilvai buvo pilni, o gal šis kiaušinis nuriedėjo ir pasislėpė, kol jie daužė ir traiškė kitus. Nesvarbu, kaip tai nutiko, svarbiausia, kad Mamozaurėi ir Tėtlodokui liko vienas kiaušinis. Mažulytis dinozauriukas, saugiai susiranęs kiaušinyje, jiems buvo už viską svarbiau pasaulyje, ir jie buvo pasiryžę apsaugoti jį nuo visų blogybių.

Tačiau viena blogybė jų jau tykojo – blogybė, amžiams pakeisianti pasaulį.

Didžiulė blogybė.

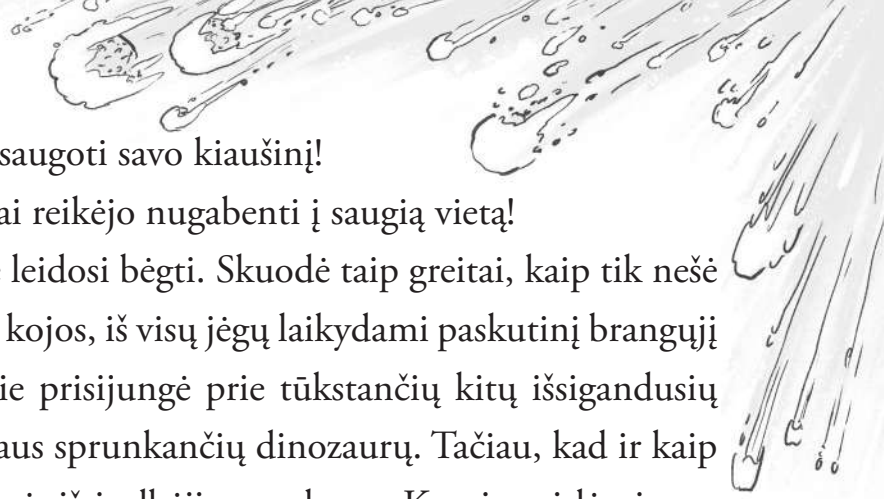
ASTRONOMIŠKAI, TARPGALAKTIŠKAI, VISAT VISATIŠKAI MILŽINIŠKA BLOGYBĖ!

Sugriautą dinosaurų lizdą gaubianti perlinė mėnesiena staiga tarsi pagelto. Paskui iš geltonos tapo oranžinė ir galiausiai ryškiai karštai raudona. Mamozaurė ir Tėtlodokas iškišo galvas iš namų ir nepatikėjo savo akimis: atrodė, kad pats mėnulis dega!

Jiems bežiūrint, visas dangus virto didžiuliu švilpiančių karštų akmenų ir krintančių žvaigždžių fejerverku. Krintančios žvaigždės buvo nepanašios į tas, kurias mudu žinome, kurios žaviai švysteli per dangų ir įstabūs šviesos brūkšniai erdvėje. Šios ne švysčiojo, o taškėsi į žemę kaip iki raudonumo įkaitę žaibai. Susidūrusios su žeme jos sprogdavo į tūkstančius ugnies kamuolių!

Džiungles apėmė siaubas ir sąmyšis. Penkių dviaukščių autobusų dydžio dinosaurai rovė liepsnojančius medžius, mažesnius trypė ir traiškė. Nakties dangus tapo šviesesnis už šviesiausią dieną, o mėnulis atrodė karštesnis už vidurdienio saulę, bet Mamozaurė ir Tėtlodokas galvojo tik viena.

Kaip apsaugoti savo kiaušinį!

Jį būtinai reikėjo nugabenti į saugią vietą!

Taigi jie leidosi bėgti. Skuodė taip greitai, kaip tik nešė dinozaurų kojos, iš visų jėgų laikydami paskutinį brangųjį kiaušinį. Jie prisijungė prie tūkstančių kitų išsigandusių nuo pavojaus sprunkančių dinozaurų. Tačiau, kad ir kaip greitai dūmė, išsigelbėjimo nebuvo. Kurgi pasislėpsi nuo dangaus?

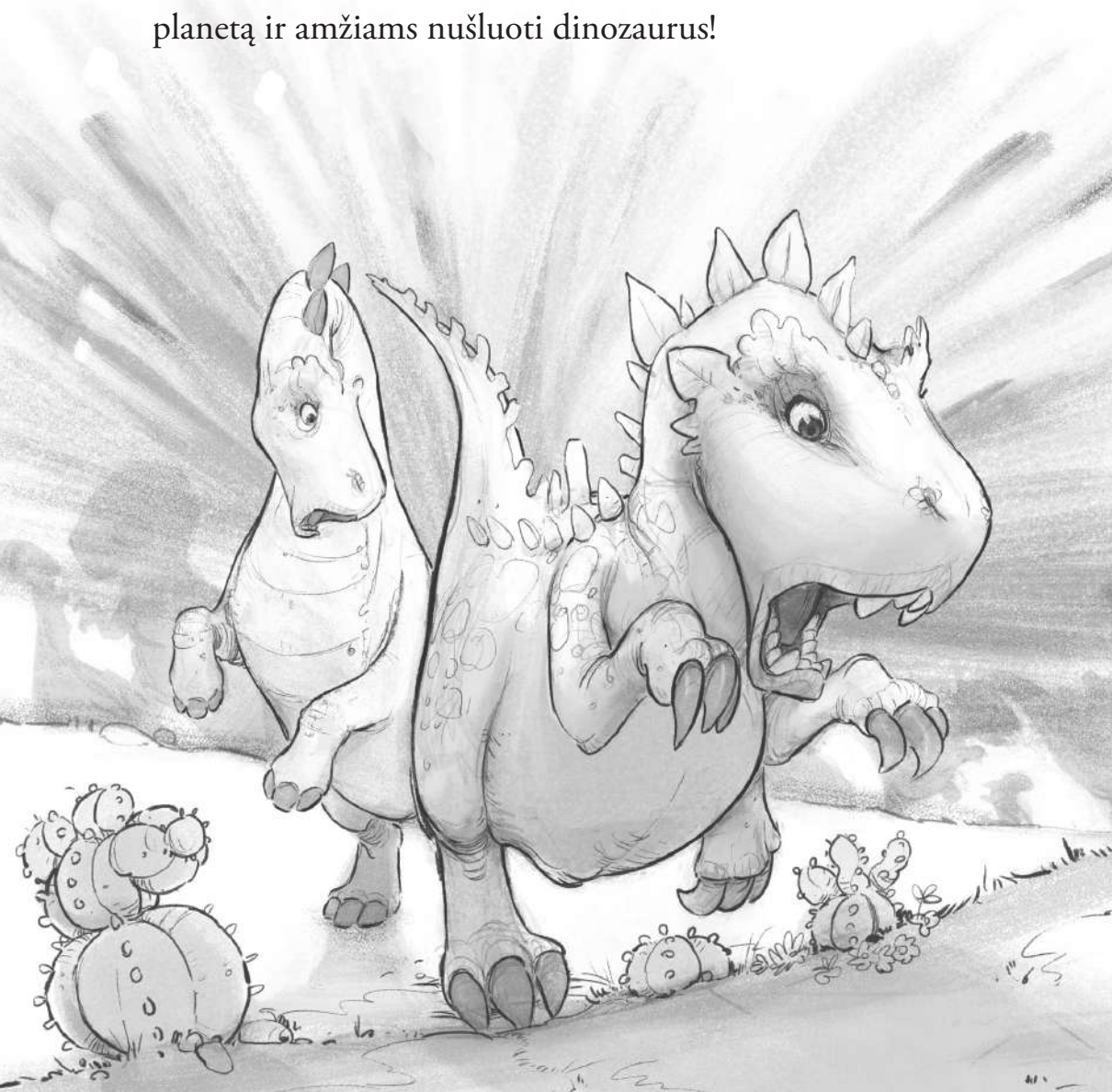
Mamozaurę ir Tėtlodoką pasičiupo minia, didžiulė dinozaurų jūra blaškė juos į visas puses. Nors ir kaip jie stengėsi, kiaušinio neišlaikė!

Išslydęs iš letenų jis nukrito ant žemės.

Turbūt pamanėte, kad kiaušinis iškart sudužo, tiesa? Ką gi, gudragalviai protinkelniai, neatspėjote!

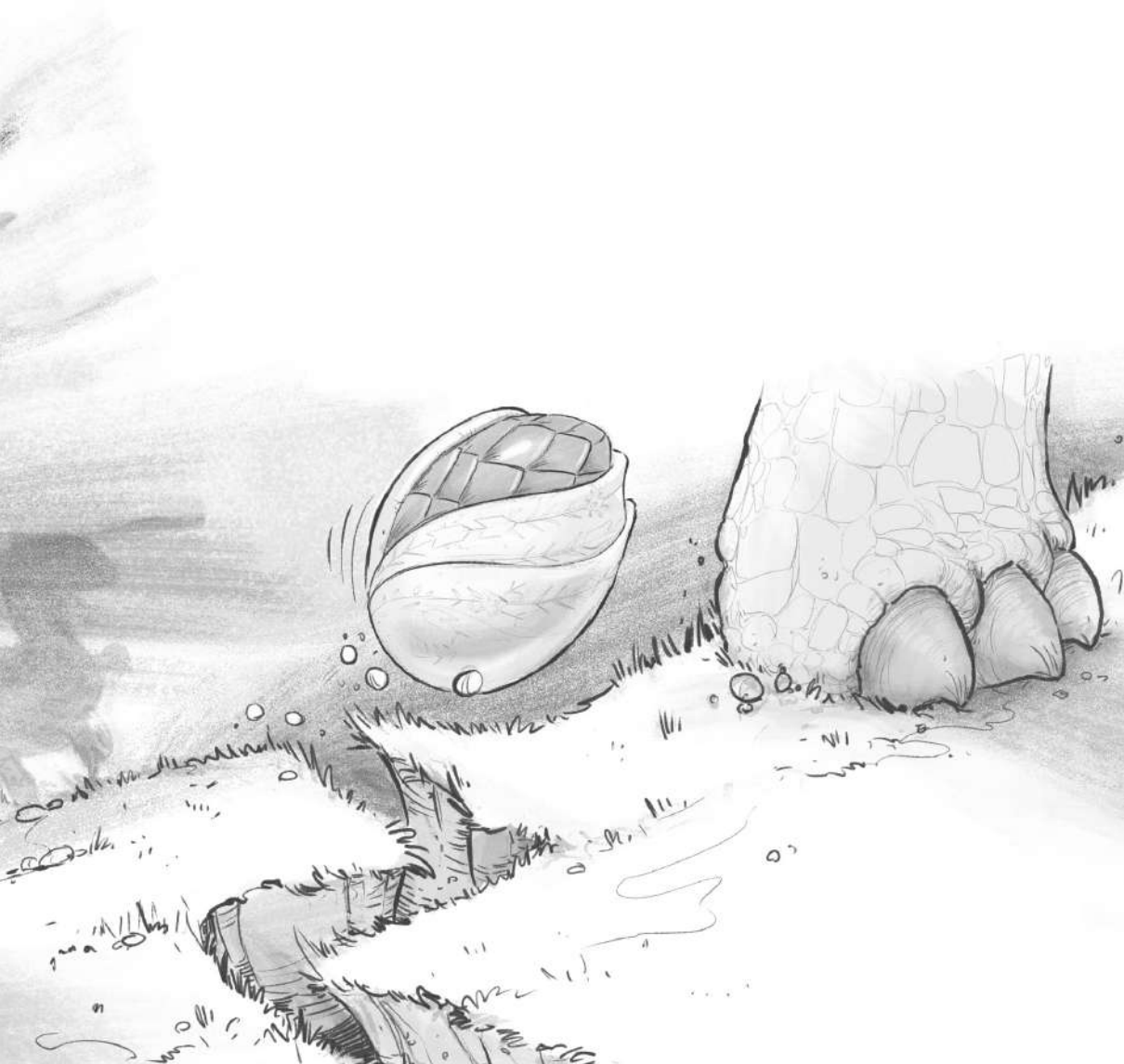
Jis minkštai nusileido į lapų šūsnį ir sveikutėlis nuriedėjo ant žemės. Dinozaurai jį stumdė ir spardė į visas puses, bet jis vis vien neskilo! Mamozaurė ir Tėtlodokas nusivijo jį šokinėjantį tarp milžiniško diplodoko kojų, lindo po dinozaurų pilvais ir vos nebuvo sumindyti. Kiaušinis riedėjo, riedėjo, tarsi žinotų, ko nori, nuo uolų krito ant medžių viršūnių, čiuožė šlapiomis purvo nuošliaužomis, o Mamozaurė ir Tėtlodokas kiek įkabindami jį gaudė.

Jei Mamozaurė ir Tėtlodokas būtų pažvelgę į dangų, o ne tik ieškoję kiaušinio, būtų išvydę šiurpų, bauginamai gąsdinantį, kraują stingdantį vaizdą. Visas dangus virš jų liepsnojo. Tai, ką jie palaikė degančiu mėnuliu, iš tikro buvo siaubingas krintantis meteoritas, planetų daužytojas. Jis atkeliavo iš giliausių visatos gelmių tėkštis į Žemės planetą ir amžiams nušluoti dinosauros!

Tačiau, prieš meteoritui įsirežiant į planetą, laimingasis kiaušinis pririedėjo prie aukštos smailios uolos krašto ir atsidūrė virš siautėjančio vandenyno. Mamozaurė ir Tėtlodokas tik bejėgiškai žiūrėjo, kaip paskutinis brangusis jų kiaušinis su kūdikėliu dinozauriuku viduje ramiai nusirito nuo uolos ir dingo iš akių.

Amžiams.

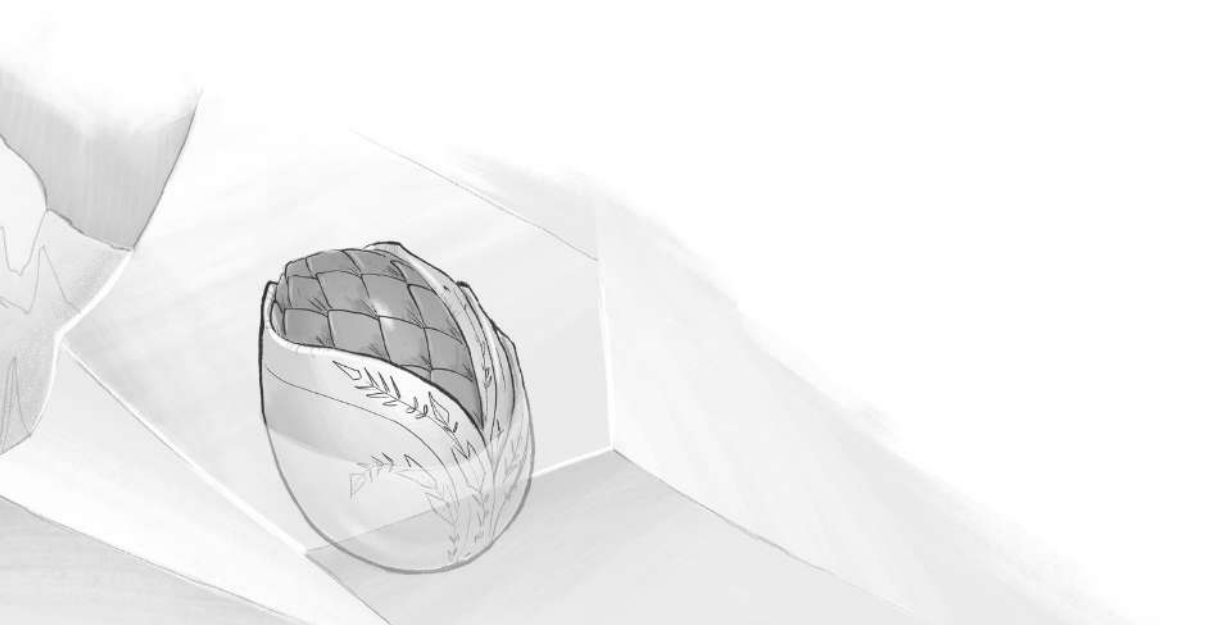
Kiaušinis krito tiesiai žemyn, per milimetrą neatsidauždamas į akmeninę uolą. Tai išties buvo labai laimingas kiaušinis! Jis ramiai pliumptelėjo į vandenyną, kaip akmenėlis į ežerą, ir iškart nugrimzdo į tamsą, virš bangų palikdamas visą baisią pasaulio makalynę. Galiausiai jis įsitaisė minkštoje saugioje vietelėje vandenyno dugne, o viršuje meteorų lietus be jokio gailesčio sunaikino visus žemėje gyvenusius dinosaurus.

Liko tik vienas.

Tas, kuris glūdėjo kiaušinyje!

Jam ramiai gulint po vandeniu, pasaulis ir toliau liepsnojo, o vėliau sušalo į ledą. Prasidėjo ledynmetis, trukęs tūkstančius metų.

Kiaušinis išalo lede, sustingo laike laukdamas, kada bus surastas...

1 skyrius

VILJAMAS TRANDLIS

Tai Viljamas Trandlis.

Kai ką turite žinoti apie Viljamą – jam patinka dinozaurai. Net ne šiaip patinka, jis dėl jų galvą pametęs. Taip pametęs, kad turbūt turėčiau rašyti didžiosiomis raidėmis:

**VILJAMAS PAMETĘS GALVĄ DĖL
DINOZAURO!**

VILJAMO PIŽAMOS,
atsiprašau, Viljamo pižamos buvo su
dinozaurais, kojinės su dinozaurais,
dantų šepetėlis dinozauro pavidalo,

šviestuvo gaubtas irgi, o žaislinių dinosauro tiek, kad į joki maišą netilptų. Vieną dalyką Viljamas žinojo tikrai – žaislinių dinosauro niekada nebūna per daug!

Viljamas gyveno pakrypusiame namelyje judraus miesto judriame priemiestyje. Nors namukas buvo mažas, vietos užteko, nes jame gyveno tik du žmonės: Viljamas ir jo tėtis Bobas Trandlis.

Turbūt jau spėliojate, kodėl Viljamas neturėjo mamos. Na, žinoma, kadaise jis turėjo mamą, bet ji, deja, žuvo labai seniai, kai Viljamas dar buvo mažytis. Kiek Viljamas save prisiminė, gyveno tik su tėčiu.

Viljamui patiko ne tik dinosaurai, bet ir **KALĖDOS**, nors tėčiui jos patiko dvigubai labiau.

Ponas Trandlis taip mėgo Kalėdas, kad joms praėjus visą savaitę, o kartais net iki sausio pabaigos nepaliaujamai raudodavo, niekaip negalėdamas su jomis atsisveikinti! Jis netgi turėjo spintoje paslėpęs papuoštą Kalėdų eglutę, ši išsižiebdavo, kai tik jis atidarydavo duris pasiimti kojinių. Kas rytą

rengdamasis ponas Trandlis žiūrėdavo į savo slaptą medelį ir sakydavo sau: „Kaskart per žingsnį nutoldamas nuo praėjusių Kalėdų, per žingsnį priartėji prie būsimų.“ Ši mintis jam padėdavo nugyventi metus.

Tačiau tą rytą ponui Trandliui išties buvo labai linksma, nes aušo gruodžio pirma.

– Vilipuk, laikas ruoštis į mokyklą! – tepdamas sviestu dvi karštas garuojančias bandeles (mėgstamiausius savo pusryčius) sušuko ponas Trandlis.

Viljamas pasiraukė dėl kvailos tėčio sugalvotos pravarės – Vilipukas!

– Tėti, nebevadink manęs taip. Man jau be ketvirčio aštuoneri. Gėda! – iš savo kambario atsišaukė Viljamas, kraudamasis į kuprinę knygas.

– Regis, sutarėme, kad galiu tave vadinti Vilipuku, kai nesi mokykloje? Vilipuk, negali kaitalioti taisyklių kada užsimanęs! – eidamas į sūnaus kambarį pasišaipė ponas Trandlis. – Sveikinu su gruodžio pirmąja!

Ponas Trandlis švytėdamas padėjo Viljamui ant rašomojo stalo padėklą su pusryčiais ir susijaudinęs linktelėjo į stačiakampį daiktą prie auksaspalvių bandelių lėkštės. Viljamas pasekė jo žvilgsnį ir pamatė, kad tai advento kalendorius su šokoladukais.

Pono Trandlio veide lyg ir šmėstelėjo liūdesys, bet jį netrukus pakeitė šypsena.

– Viljamai, pamaniau, bus smagiau šiemet pasidalyti vieną, – tarė ponas Trandlis.

Pastaruoju metu jie daug ką dalijosi, nes ponui Trandliui vis stigo pinigų. Tačiau Viljamas dėl to neliūdėjo.

– Gerai, gerai! – atsakė jis. – Aš atidarysiu dureles, o tu galėsi suvalgyti pirmąjį šokoladuką.

– Viljamai, gal verčiau *aš* atidarysiu dureles, o *tu* suvalgysi pirmą šokoladuką? – pasiūlė ponas Trandlis.

– Ačiū, tėti, – nusišypsojo Viljamas. Jis slapčia vylėsi, kad tėtis taip ir pasakys.

– Šypsenėlė! – sušuko ponas Trandlis ir greitai abu nufotografavo. – O, koks gražus šiemet išeis kalėdinis atvirukas! – gėrėdamasis nuotrauka pasakė jis.

Viena iš Trandlių tradicijų buvo gruodžio pirmąją nusifotografuoti kalėdiniams atvirukams, kuriuos vėliau išsiuntinės pagal ilgą tolimų giminaičių sąrašą: tetai Kim, gyvenančiai Vaito saloje, į raganą panašiai tetulei Džoanai, pusseserei Lilei ir pusbroliui Džo, tetai Džulei, antros eilės pusbroliui Semui, dėdei H. Trandliui, proseneliui Kenui... Pusės giminaičių iš ilgojo sąrašo Viljamas net nebuvo matęs!

– Viljamai, ar jau sugalvojai, ko šiemet prašysi Kalėdų Senelio? Netrukus reikės rašyti laišką, – lupdamas pirmas advento kalendoriaus dureles priminė ponas Trandlis.

Viljamas išėmė mažytį šokoladinį sniego senį, bet staiga apetitas dingo.

– Brangusis, kas gi atsitiko? – paklausė ponas Trandlis.

– Na... aš... aš nemanau, kad šiemet Kalėdų Senelis man atneš tai, ko noriu, – atsakė Viljamas, ilgesingai žvelgdamas į plakatą su dinozaurais ant sienos. – Juk elfai nemokės pagaminti tikro dinozauro.

– Pagaminti? – gurkštelėjęs arbatos rimtu veidu paklausė ponas Trandlis. – Elfai išvis *nieko* negamina!

Viljamas suglumo.

– O aš maniau, kad Kalėdų Senelio elfai Šiaurės ašigalyje visas dovanas padaro...

– Ech! – šūktelėjo ponas Trandlis, net arbata fontanėliu iš burnos ištiško. – Viljamai, visa tai yra niekai, paistalai, nesąmonės ir skiedalai. Tas, kas tau tai pasakė, kvailas per visą pilvą! *Gaminti* dovanas? Cha! Viljamai, ar norėtum sužinoti, ką elfai iš tikrųjų veikia? – paklausė jis, o akyse žybtelėjo kibirkštėlė.

– O, tėti, labai norėčiau! – šūktelėjo Viljamas ir patogiausiai įsitaisė.

Jam visada patiko klausytis tėčio pasakojimų. Tėtis puikiai mokėjo sekti pasakas, ypač apie Kalėdas, nes, kaip jau žinote, Kalėdos jam be galo patiko. Apie Kalėdų Senelį, elfus ir Šiaurės ašigalį jis žinojo viską, ką tik įmanoma žinoti. Šis metų laikas buvo pats mėgstamiausias nuo pat vaikystės, jis visada pirmas pradėdavo švęsti Kalėdas. Kartą jis dar liepą papuošė Kalėdų eglutę (kaimynus tai siaubingai suerzino). Viljamas dėl to labai džiaugėsi.

– Na, pirmiausia turėtum žinoti: elfų rankos per mažos, kad jie galėtų gaminti žaislus, be to, jie turi tik tris pirštus.

– Tris pirštus? Negali būti! – sušuko Viljamas ir ėmė juokingai lankstyti plaštakas, mėgindamas įsivaizduoti, kad kaip ir elfai turi tris pirštus. – Tėti, o kokio didumo tie elfai?

– Mažyčiai. Žiūrėti į elfą – tai tas pats, kaip žiūrėti į žmogų pro kitą žiūrono galą, – paaiškino ponas Trandlis.

– Oho! – nusistebėjo Viljamas, puikiai suprasdamas, apie ką tėtis kalba.

– Ne, elfai išties nėra žaislų gamintojai, – toliau pasakoją ponas Trandlis. – Šiaurės ašigalio elfai, mano berniuk, atlieka tik du darbus: jie užsiima žemdirbyste ir kasyba.

Tuoj papasakosiu, kaip viskas vyksta. Pirmiausia Kalėdų Senelis gauna laiškus iš viso pasaulio berniukų ir mergaičių, tokių kaip tu, Viljamai. Laiškuose jie prašo įvairiausių kalėdinių dovanų. Kalėdų Senelis atsisėda į savo supamąjį krėslą prie židinio ir balsiai perskaito *kiekvieną* laišką. **Ne** mintyse, Viljamai!

Viljamas įdėmiai klausydamasis linktelėjo.

– Viljamai, tai labai svarbu, nes tame kambaryje, kuriame jis skaito laiškus, auga senutėlė kreivutėlė stebuklinga Kalėdų eglė. Ją pamatęs turbūt pagalvotum, kad tai sausa šakelė puodyneje, bet be jos nieko nebūtų. Tai pats pirmasis Kalėdų medelis, ir jis vis dar gyvas. Kalėdų Seneliui skaitant, jis klausosi.

– Medis *klausosi*? Tėti, negali būti, – suabejojo Viljamas šia keista žinia.

– Be abejo! Viljamai, visi medžiai klausosi. Kaip manai, kodėl jie visada tokie tylūs? Žinoma, jie klausosi! – visiškai suprantamai dėstė ponas Trandlis. – Kalėdų Seneliui balsiai skaitant laiškus, senutėlė kreivutėlė Kalėdų eglutė išleidžia savotiškas pupų ankščių kekes.

– Pupų ankščių! – nusistebėjo Viljamas. – Kokių dar pupų ankščių?

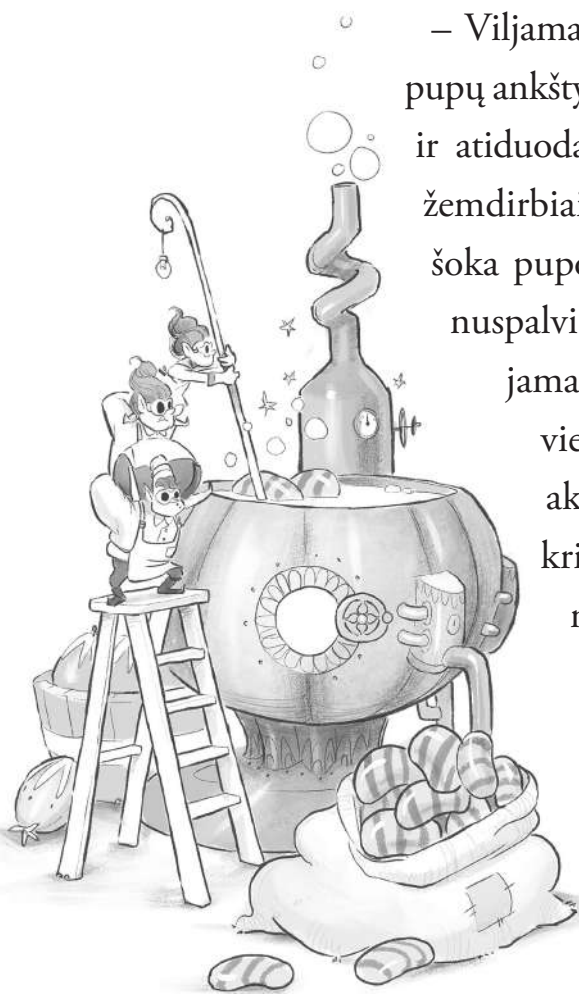

– Viljamai, tai stebuklingos kalėdinės pupų ankštys. Kalėdų Senelis jas surenka ir atiduoda elfams žemdirbiams. Elfai žemdirbiai jas verda puoduose, kol iššoka pupos. Tos pupos labai didelės, nuspalvintos raudonai ir baltai. Viljamai, jos tokios skanios, kad jei vieną paragautum, iš gardumo akys išsprogtų. Jos tiesiog iškristų, taigi tų pupų šiukštu nevalia valgyti.

Viljamas linktelėjo ir įsidėmėjo, kad kalėdinių pupų jokiais būdais valgyti nevalia.

– Paskui elfai ūkininkai neša pupas į tyriausio baltumo laukus ir pasodina giliai į šaltą purų sniegą. Po darbo visi elfai susirenka ir laukia ženkle. Laukdami dainuoja.

Ponas Trandlis atsikrenkštė ir mėgdžiodamas elfus užtraukė keistą elfų dainą:

*Laukiam ženkle kaip sutarę.
Gal jis uodegą prišalo?
Paskubėkit, paikos pupos,
Norime greičiau namučio!*

*Kojos mūsų kaip ledai,
Ženkle, ženkle, kur dingai?
Paskubėkit, lėtapėdės,
Neužilgo jau Kalėdos!*

– Oho! – sušuko Viljamas. – Elfai tikrai dainuoja tokią dainą?

– Kasmė! – patvirtino ponas Trandlis. – Ir tuomet atėjus laikui dangus virš Šiaurės ašigalio sušvinta didingomis šokančiomis spalvomis.

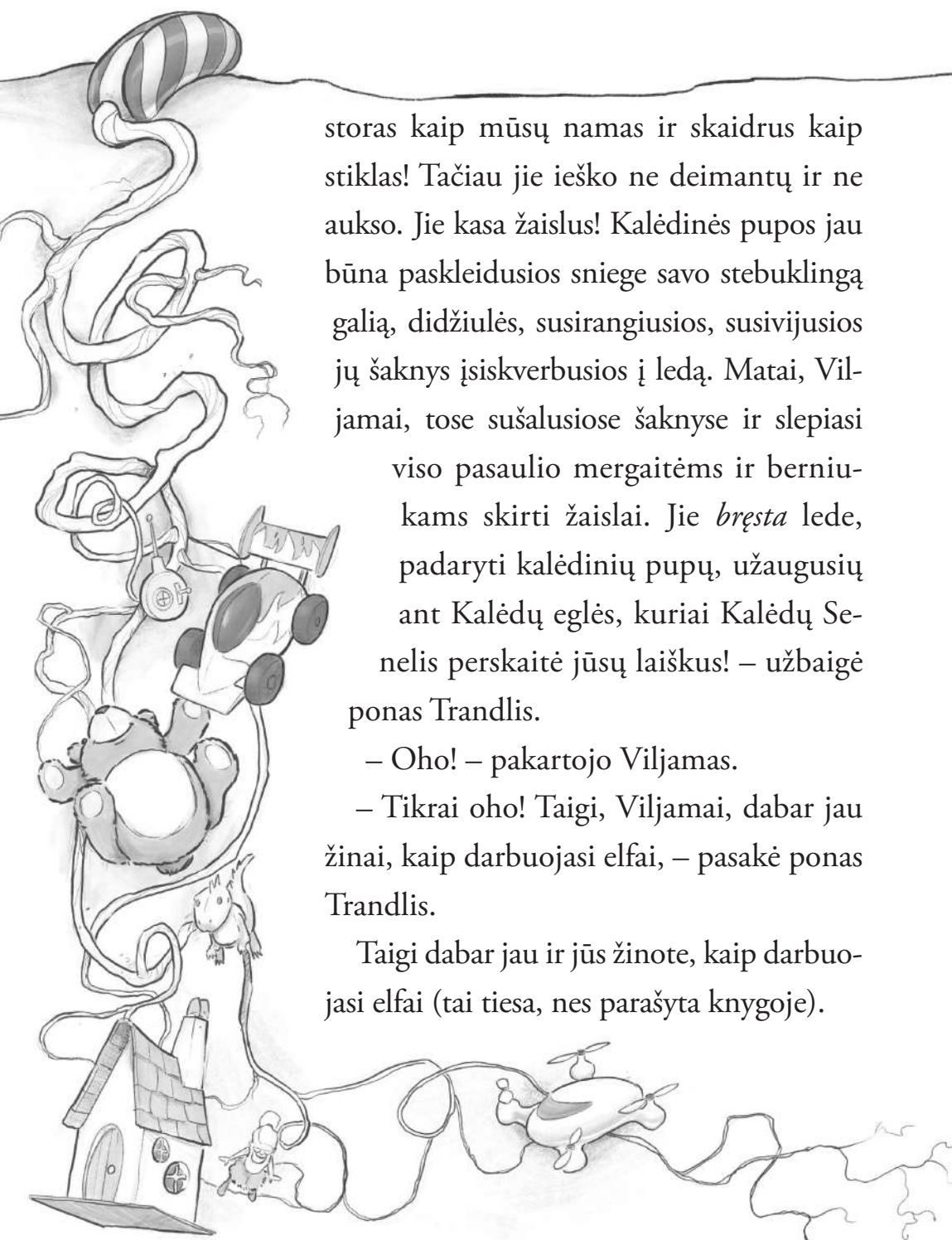
– Šiaurės pašvaistė? – spygtelėjo Viljamas. – Mačiau ją per televizorių!

– Teisingai, sūnau. Nuostabioji Šiaurės pašvaistė. Tai ir yra jų lauktas ženklas! Tada į darbą kimba elfai kasėjai!

– Ir ką jie dirba? – paklausė Viljamas.

– Tuoju pasakysiu, vaike, – patenkintas tarė ponas Trandlis. – Jie kasinėja, kasinėja, kast kast kasinėja sniego laukus ir po sniegu esantį ledą, o tas ledas, Viljamai,

storas kaip mūsų namas ir skaidrus kaip stiklas! Tačiau jie ieško ne deimantų ir ne aukso. Jie kasa žaislus! Kalėdinės pupos jau būna paskleidusios sniege savo stebuklingą galią, didžiulės, susirangiusios, susivijusios jų šaknys įsiskverbusios į ledą. Matai, Viljamai, tose sušalusiose šaknyse ir slepiasi viso pasaulio mergaitėms ir berniukams skirti žaislai. Jie *bręsta* lede, padaryti kalėdinių pupų, užaugusių ant Kalėdų eglės, kuriai Kalėdų Senelis perskaitė jūsų laiškus! – užbaigė ponas Trandlis.

– Oho! – pakartojo Viljamas.

– Tikrai oho! Taigi, Viljamai, dabar jau žinai, kaip darbuojasi elfai, – pasakė ponas Trandlis.

Taigi dabar jau ir jūs žinote, kaip darbuojasi elfai (tai tiesa, nes parašyta knygoje).

2 skyrius

ĮŠALĖS KIAUŠINIS

Toli toli nuo pakrypusio Viljamo namelio iš pasakiškai purių sniego debesų krito snaigės. Jos buvo tokios didelės, kad net sunku įsivaizduoti. Jei iškištum liežuvį ir vieną jų sugautum, taip pasisotintum, kad nebereikėtų nė vakarienės – štai tokios jos buvo didelės.

Snaigės buvo nepaprastos, nes krito Šiaurės ašigalyje, o Šiaurės ašigalyje viskas nepaprasta!

Nusileidusi snaigė garsiai dunkstelėdavo į žemę, tad tarp kalnų be paliovos atsiliepdavo aidas, tarsi žygiuotų orkestras:

BUM, BUM, BUM!

Tačiau tai buvo ne vienintelis garsas. Atidžiai įsiklausęs giliai po žeme galėjai išgirsti balsus, dainuojančius pagal snaigių bumbsėjimo ritmą. Tai dainavo Šiaurės ašigalio elfai, tie patys, apie kuriuos ponas Trandlis ką tik pasakojo Viljamui.

Jie dainavo kasybos dainą, skambančią maždaug taip:

Tuku tuk, tuku tuk, tuku tuk mes kasame,

Tuku tuk, tuku tuk, kasame mes tuku tuk!

O! Nykštukai deimantų ieško ir dainelę plėšia: „Hi-ho, Hi-ho, hi-ho, hi-ho!“

Štai fėjos skraido danguje ir sako mums: „Laba, Laba, laba, laba!“

O mes ne nykštukai ir ne fėjos,

Esam Kalėdų elfai kasėjai.

Kodėl mes kasam tuku tuk?

Kapojam ledą tuku tuk?

Mes ieškome žaidimų ir žaislų!

Nebijome nušalt pirštukų ir ausų.

Smagiai žvaliai ledus kapojam,

Nors kartais nebejaučiam kojų.

Elfai visą laiką kurdavo tokias daineles. Tiesą sakant, Šiaurės ašigalio elfai niekada NIEKADA nekalba įprastai, o tik rimuotai! Pavyzdžiui, jei Šiaurės ašigalio elfas užsimano stiklinės apelsinų sulčių, jis nepaprašys: „Gal galėtum įpilti stiklinę apelsinų sulčių?“ Elfas pasakys ką nors tokio:

*Nuskinki šviežią apelsiną
Ir man išspausk gardžių sultyčių.
Tegu ten plaukioja minkštimas,
Tik kad nebūtų nė sėklytės!*

O jei Šiaurės ašigalio elfas rytą norėdavo pasisveikinti su kitu Šiaurės ašigalio elfu, sakydavo:

*Labą rytą, mielas Šiaurės elfe!
Tegu būna ši diena prasminga,
Dar svarbiau, kad liktum sveikas
Ir dėkotumei už tai likimui!*

Jie turėjo eilėraščių ir dainų kiekvienai progai ir vis prikdavo naujų. Vienos dainos išeidavo gana geros, kitos siaubingos, bet jie vis tiek jas traukdavo.

Tą itin žvarbią gruodžio dieną Šiaurės ašigalio ledo kasyklose po sniegynais triūsė aštuoni elfai. Jų vardai buvo Čiaudulis, Taškelis, Kibirkštėlė, Cukriukas, Žvaigždė, Bulvianosis, Pusnius ir Daigas. Jie buvo mažulyčiai, kaip ponas Trandlis ir sakė, maždaug iki kairio tavo kelio, visi vilkėjo nuostabiai keistus drabužius: suknutes iš arbatos puodukų, minkštus paltukus, apkarstytus Šiaurės pašvais-tės girliandomis. Buvo į ką pažiūrėti.

Visi elfai dirbo skirtingus, bet vienodai svarbius darbus. Čiaudulis kasė duobes.

Taškelis žibintu pašviesdavo Čiauduliui.

Kibirkštėlė užkurdavo ugnį.

Cukriukas užkaisdavo virdulį.

Žvaigždė užplikydavo arbatos.

Bulvianosis paskrudindavo keturias bandeles (kiekvienam elfui po pusę).

Pusnius jas aptepdavo sviestu.

Daigas ėjo sargybą.

Jie visą rytą kasė duobes, valgė bandeles, gėrė arbatą ir jau pradėjo galvoti apie pietus (Šiaurės ašigalio elfai labai maži, bet visada alkani).

– Neliko bandelių mums pakramsnoti! – pasiskundė Daigas. – Vadinas, jau laikas namučio žygiuoti.

Bet Čiaudulis jo nesiklausė. Čiaudulis tūnojo ilgame tunelyje, jį jau dvi valandas kasė lede. Paskendęs mintyse dainavo sau dainą:

*Dienų dienas ir daug naktų
Kapsčiau ledus ir sniegą,
Kad nepristigtų dovanų
Kalėdoms... KIAUŠINIS?*

Elfai garsiai aiktelėjo. Bulvianosis netgi išmetė į sniegą pusę bandelės sviestu į apačią!

– Tos eilutės *nesurimuoja!* – spygtelėjo susirūpinęs Pusnius.

Šiaurės ašigalio elfai labai retai nesurimuoja eilučių.

– Sniegą ledą aš *kasiau*, keistą daiktą... *pamačiau!* – riktelėjo Čiaudulis, atgavęs rimo pojūtį.

Septyni elfai prie tunelio išsyk paliko arbatą su bandelėmis ir nuskubėjo pasižiūrėti. Taškelis pataisė didelį žalvarinį žibintą, kurį nešiodavosi ant ilgos lazdos, kad šviestų visiems virš galvų. Kai tik ledo tunelis sutvisko nuostabia mėlyna ir geltona šviesa, elfai kai ką pamatė. Išsižiojo, išpūtė akis, taip apstulbo, kad net smegenys išsilydė.

Tai buvo didžiulis sušalęs kiaušinis!

Beveik visiems elfams buvo per du šimtus metų, Šiaurės ašigalyje jie buvo matę keisčiausių, įstabiausių dalykų, bet dar nė vienam neteko regėti lede įšalusio kiaušinio.

Jie ėmė plepėtis ir čiaušketi (be abejo, rimuotai), mėgindami geriau apžiūrėti nuostabų žvilgantį kiaušinio lukštą, ligi pusės įstrigusį lede. Visiems grūdantis arčiau, kilo baisi maišatis, Cukriukas susiginčijo su Čiauduliu. Mums jų kivirčas būtų skambėjęs kaip smagus duetas.

- *Sniege yra kiaušinis!*
- *Ir kaip jis čia pakliuvo?*
- *Ko gero, nieks nežino!*
- *Tai kask ir neškime namo!*
- *O jei suduš, pats pagalvok!*
- *Negalim jo palikt lyg niekur nieko,*
Verčiau iškepkim kiaušiniene!
- *IŠKEPTI? Šitaip nekalbėk,*
Iš jo kas nors išsiperės!

Čiauduliui baigus savo eilutę, kai kas nutiko, elfai net krūptelėjo.

Kiaušinis *susiūbavo!*

Tunelyje įsivyravo iškilminga tyla, elfai susispietė prie kiaušinio ir įbedė į jį akis. Viduje tikrai kažkas buvo! Pas-
kui elfai visi kaip vienas ėmė skanduoti:

*Iškaskim kiaušinį –
Parneškim namo!
Iškaskim kiaušinį –
Tik kas bus iš jo?
Perėsim kiaušinį,
Matysim, kas bus,
Kokia gi būtybė
Iš lukšto ištrūks.
Kalėdų Senelis –
Jis viską žinos.
Tai kaskim vargšelių
Ir neškim namo!*

Visi aštuoni elfai sukibo ir atsargiai iškasė kiaušinį. Darbas buvo keblus, teko pasikrapštyti, bet Šiaurės ašigalio elfai tai geba. Jei kiaušinį būtų suradę žmonės, būtų suploję jį kaip blyną! O elfai buvo patyrę ir kruopštūs kasėjai. Cukriukas garais iš arbatinuko atitirpdė storiausią ledo sluoksnį. Pusnius savo sviestuotu bandelių peiliu švelniai nukrapštė ledo gabaliukus. Žvaigždė nuvalė sniegą, o Daigas iš džiaugsmo šokinėjo aukštyn žemyn, garsiai deklamuodamas padrašinamus eilėraščius (žinoma, su kąsniu

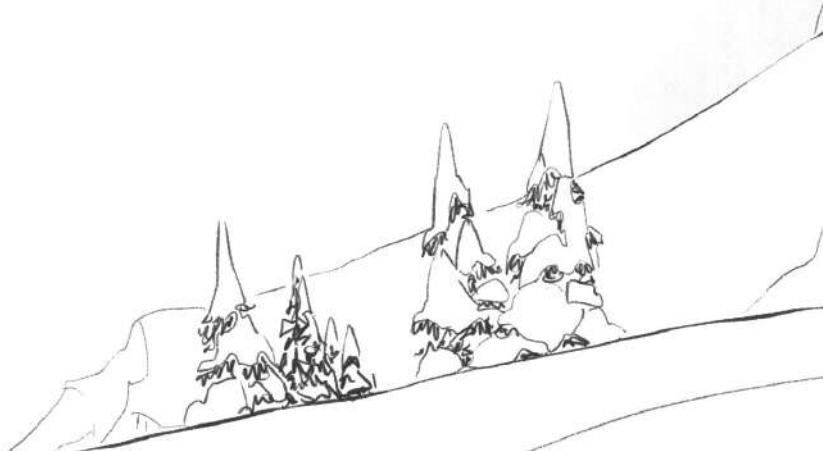
burnoje). Po penkiolikos minučių ir dvidešimt dviejų sekundžių kiaušinis buvo išlaisvintas iš ledo.

Visi elfai nusivilko nuostabiai šiltus savo paltukus, nusirišo šalikus ir apvyniojo jais didįjį kiaušinį. Šis buvo aukštas kaip elfas, storesnis už du elfus ir sunkesnis už visus aštuonis sudėjus.

Jį nešti buvo sunku, bet elfai puikiai moka bendradarbiauti. Susiglaudę, žvarbiam Šiaurės ašigalio vėjui gnaibant rankas, jie išgabeno sušalusį kiaušinį iš ledo kasyklų, pernešė per apsnigtus laukus ir pristatė išminčiausiam jų pažįstamai būtybei.

Vieninteliam asmeniui, išmanančiam, ką daryti su sušalusi kiaušiniu Šiaurės ašigalyje.

Kalėdų Seneliui!

3 skyrius

KALĖDŲ SENELIO UŽPAKALIS

Ar esate matę namą, didesnę už mokyklą? Kalėdų Senelio namas kaip tik toks ir yra.

Ar esate matę namą, didesnę už pilį? Kalėdų Senelio namas kaip tik toks ir yra.

Ar esate matę namą, didesnę už mėnulį?

Gera! Jau, Senelio namas ne toks milžiniškas, bet jis ištis nemažas!

Įsivaizduokite didžiausią, didingiausią kada nors regėtą pastatą. Įsivaizduokite, kad jis suręstas iš tvirčiausios, kiečiausios medienos lyg kokia milžino trobelė. Prie to

pridėkite tris įvijas bokštus, keturis aukštus kaminus, iš kurių virsta spindintys dūmai, ir devyniasdešimt devynis ryškiaspalvius vitražinius langus (vienas iš jų – Kalėdų Senelio vonios – užšalęs).

Dar įsivaizduokite plačias laukujes duris iš drūtų pušų ir prie jų kabantį žerintį snaigės pavidalo belstuką, iškalta iš kieto, nedūžtančio ledo. Anksčiau prie durų vedė nelygus akmenimis grįstas takas, bet elfams buvo sunku juo vaikščioti, todėl Kalėdų Senelis vietoj jo įrengė rogių trasą. Dabar elfai prie durų atšvilpia mažytėmis rogu-tėmis.

Abipus rogučių trasos įsivaizduokite plačiai nusidriekusi sodą, tankiai priaugusį apsnigtų Kalėdų eglių.

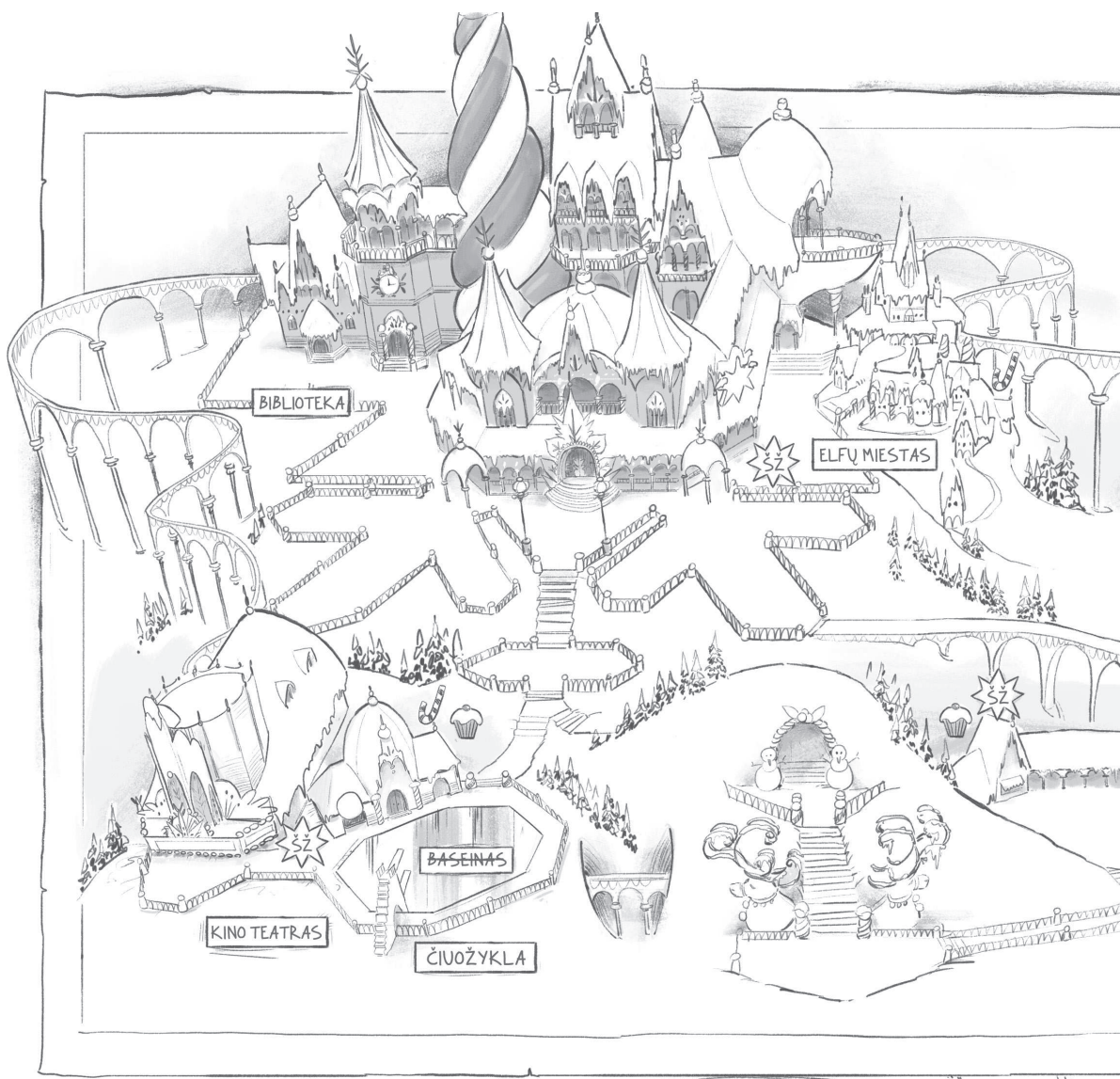
Tai ir yra Šiaurės ašigalio Sniego ūkis.

Čia, pačiame Šiaurės ašigalio viduryje, gyvena Kalėdų Senelis.

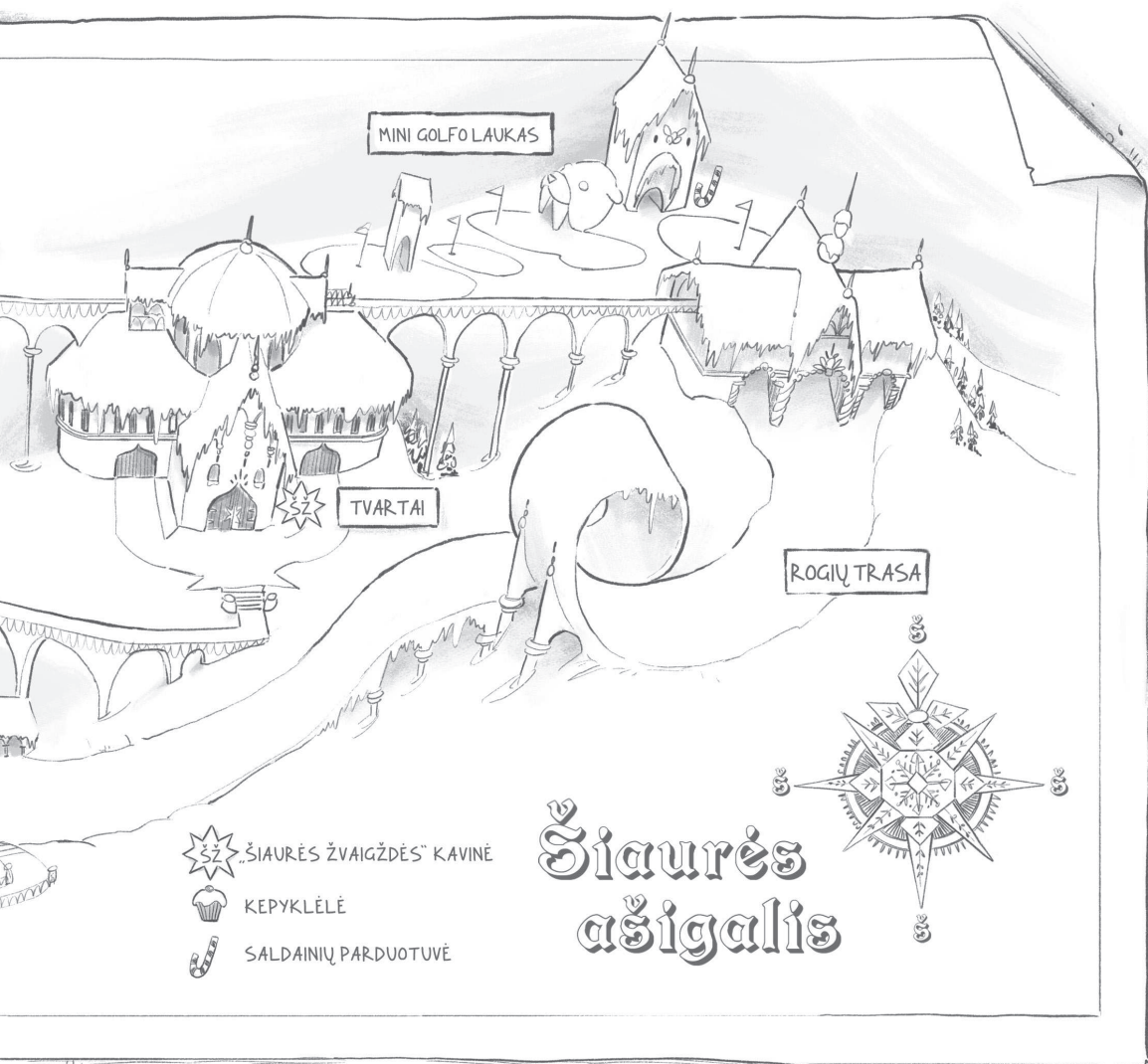
Elfai, be abejo, dirba ir gyvena čia pat – rogučių trasos viršuje stūkso elfų miestas (jis yra tarsi mažas žmonių kaimas). Jame stovi dideli tvartai šiaurės elniams, trigubai aukštesni už įprastus tvartus, kad elniai galėtų viduje skraidyti. Žinoma, įrengtas ir mažulytis kalėdiškai papuoštas golfo laukas. Veikia kino teatras, jame rodomi geriausi

kalėdiniai filmai. Bibliotekoje galima paskaityti pasakų apie Kalėdas. Dirba keturių Šiaurės žvaigždučių kavinė. Plyti čiuožykla (iš tikro tai amžiams užšalęs Kalėdų Senelio baseinas po atviru dangumi). Elfai be galo mėgsta

valgyti, ypač saldumynus, todėl kas antra parduotuvė yra konditerijos arba kepyklėlė. Ore nuolat tvyro šilto cukraus ir šviežių bandelių kvapas. Čia visko tiek daug, kad neįmanoma išvardyti! Štai jums žemėlapiukas, žiūrėkite patys...

Tai tikrai buvo pasakiška vieta gyventi.

Čiaudulis, Taškelis, Kibirkštėlė, Cukriukas, Žvaigždė, Bulvianosis, Pusnius ir Daigas suvirto pro plačias laukujes Sniego ūkio trobos duris. Sulinkę nuo suledėjusio kiaušinio svorio jie įkrypavo į priemenę ir visi kartu sušuko:

– *Seneli, padėki,
Kiaušinis sunkus!
Greičiau paskubėki,
Mums spaudžia pečius!*

Staiga šalia priemenės, kurioje laukė aštuoni kiaušinio atradėjai elfai, garsiai sudundėjo sunkiais batais apautos kojos: **DUN, DUN!** Paskui žingsniai nutilo, trumpam įsivyravo tylą. Lyg niekur nieko nuo lubų cirko trapecija nusileido aukštas, stambus vyriškis!

Tai buvo Kalėdų Senelis – jis mėgo išpūdingus pasirodymus!

Kalėdų Senelis yra didžiausias iš visų tavo matytų žmonių. Įsivaizduok du storiausius giminaičius (nebijok, jie nesužinos, kad apie juos galvojai). Dabar mintyse iš tų dviejų žmonių padaryk vieną. Taip, štai toks didžiulis yra Kalėdų Senelis – ne šiaip storas, o storų storiausias!

Jis yra kaip penki elfai kartu sudėjus, bet, nors ir didžiulis, stulbinamai lankstus.

Jis yra greičiausias bėgikas šiaurės pusrutulyje.

Jis geba šokti ant pirštų galų kaip balerina.

Jis geba vartytis kūliais ore kaip koks milžinas vikruolis nindzė.

Kartą jis lynu nužingsniavo nuo Šiaurės iki Pietų ašigalio... ir pusę kelio atgal (prisitrynė baisią pūslę, todėl namo buvo parvežtas rogutėmis)!

Kalėdų Senelis tris kartus atbulas persivertė ore ir du kartus pirmyn ant žemės. Šitaip įveikęs erdvią priemenę staiga sustojo per porą milimetrų nuo elfų būrelio. Iš po tamsiai raudono kombinezono pūpsojo apvalus pilvukas. Šokinėdamas, strykčiodamas ir vaikščiodamas ant pirštų galų jis susijaudinęs mėgino įžiūrėti, ką elfai laiko ant nugarų, paslėpę po vilnoniais drabužėliais.

– Tai bent smagumėlis! – linksmi sušuko Kalėdų Senelis. – Tai bent stebuklas. Pasaka! O, koks nepaprastas reginys! O, koks nuostabus vaizdas! Kaip čia viskas mįslingai paslaptinga. Kaip paslaptिंगai mįslinga. Ei, jūs, aštuoni elfukai tukai, ką gi čia turite? Galiu pačiupinėti? Galiu pažiūrėti? O taip, be abejo, žinau, kas tai! Juk aki-vaizdu. Tai... tai... kas gi?

Elfai nutraukė paltus ir šalikus, atidengė blizgantį didžiulio kiaušinio lukštą.

– Hmmmmmm! – susidomėjęs numykė Kalėdų Senelis.

– Hmmmmmmmm! – pakartojo elfai.

– Įdomu... – pro vešlius riestus ūsus sušnabždėjo Kalėdų Senelis.

– Labai įdomu... – tarė elfai, vildamiesi, kad Kalėdų Senelis surimuos atsakymą.

– Ir kas gi po tuo... *lukštu*? – paklausė Senelis, gerokai nusteбęs, kad jam pavyko atrasti besirimuojantį žodį.

Poetas jis buvo nekoks ir elfus tai siaubingai erzino.

– Iškapstėm jį iš ledo! Gerai, kad nesukežo! – šūktelėjo Daigas.

– Nieko sau! – staiga susirūpino Kalėdų Senelis. – Jei tas kiaušinis buvo išalęs ledo kasykloje, vadinasi, jis labai senas. Dar senesnis už mane, o man penki šimtai ir... ne, šeši šimtai ir penkiasdešimt... dvidešimt... *Po šimts linksmukų!* Regis, užmiršau, kiek man metų!

Elfai susižvalgė nusteбę dėl kiaušinio senumo ir susirūpinę, kad Kalėdų Senelis nėmaž nebesistengia rimuoti.

– Ką gi mes veiksime su šiuo kiaušiniu? – paklausė Kibirkštelė.

– Virsim ar kepsim gardžius omletus? – susimąstė Bulvianosis.

Ir tada kiaušinis dar kartą sulingavo!

– Virti? Kepti? – suriko Kalėdų Senelis. – O, jūs, minkštos galvelės! Nevalia taip daryti! Kiaušinyje kažkas tūno. Kažkas *gyvas*! Kiaušinį reikia pamažu atšildyti. Juo rūpintis. Jį *mylėti*. Reikia, kad kas nors jį perėtų, kaip višta peri viščiukus.

Jis apžvelgė priemenę, lyg tikėdamasis pamatyti milžinišką vištą, galinčią užtūpti ir atšildyti kiaušinį.

– Seneli, mes vištų namie neauginam. Kas nors tepaskolina savo sėdynę! – sušuko Čiaudulis, stengdavęsis kuo dažniau vartoti tokius žodžius kaip „sėdynė“ ar „užpakalis“.

– O, Kalėdų varpai, tikrą tiesą sakai! – pritarė Senelis. – Bet kas gi turi tokią storą sėdynę, kad galėtų sušildyti šitą kiaušinį?

Po šių žodžių elfai užtraukė maždaug tokią dainą:

*Kiaušiniui sušildyti reikia sėdynės,
Bet elfai labai jau liesučiai.
Net jeigu sutūptų visi ant kiaušinio,
Tuo patys pavirstų ledučiais.*

*Vadinasi, elfai negali perėti –
Šią mintį turėsim atmesti.
Ieškosim ašigaly, kas mums padėtų,
Kas būtų už elfą didesnis!*

Baigę dainuoti ir strakalioti elfai atsigręžė į Kalėdų Senelį ir viltingai pasižiūrėjo į jį.

– Aš? – sušuko Senelis. – Aš *negaliu* perėti kiaušinio! Jau beveik Kalėdos – reikia tiek daug visko suruošti... ir... suvynioti... ir... sukrauti...

Kalėdų Senelis nutilo. Giliai širdyje jis žinojo, ką reikia atlikti – ir žinojo, kad *jis* vienintelis tai gali. Elfai viską suruoš Kalėdoms. O jam tereikės užtupdyti savo plačią smagią šiltą sėdynę ant suledėjusio kiaušinio!

Taigi jis taip ir padarė!

Tomas Flečeris (g. 1985 m.) yra anglų dainininkas, dainų kūrėjas, grojantis gitara ir rašantis vaikams. Jo knygoje „Kalėdozauras“ žaismingai pasakojama apie Kalėdų Senelį, jo elfus, svarbą tikėti stebuklais ir draugystę. Jaunasis Viljamas labai mėgsta dinosaurus, o jo tėtis – Kalėdas. Kai gyventi pasidaro liūdnoka, Viljamas Kalėdų Seneliui parašo laišką, prašydamas dinosauro...

Knygutė skirta jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikams.

Redaktorė **Giedrė Kmitienė**

Korektorė **Goda Baranauskaitė-Dangovienė**

Maketavo **Miglė Dilytė**

Tiražas 3000 egz.

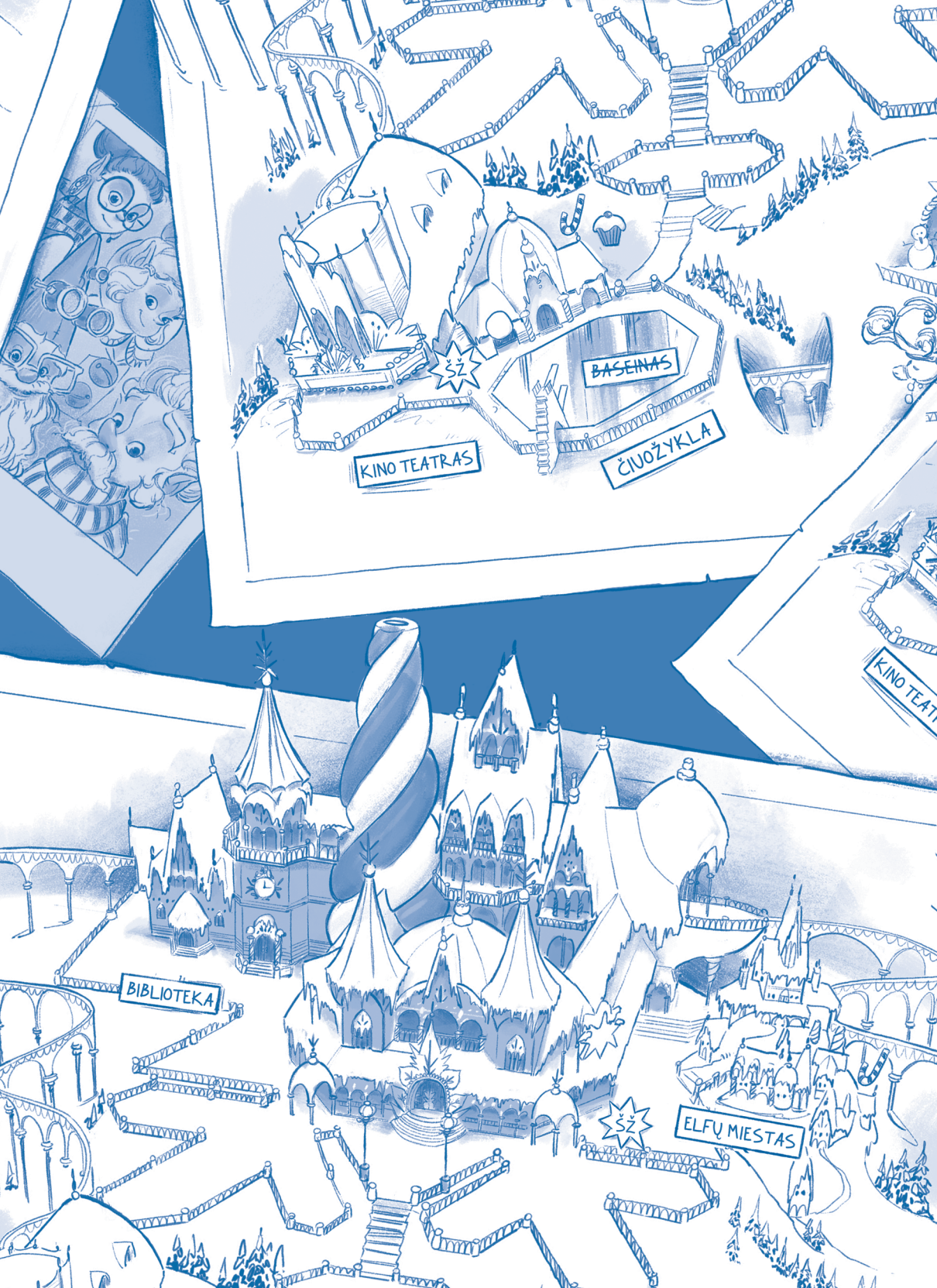
Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

ROGIŲ TRASA

Šiaurės ašigalis

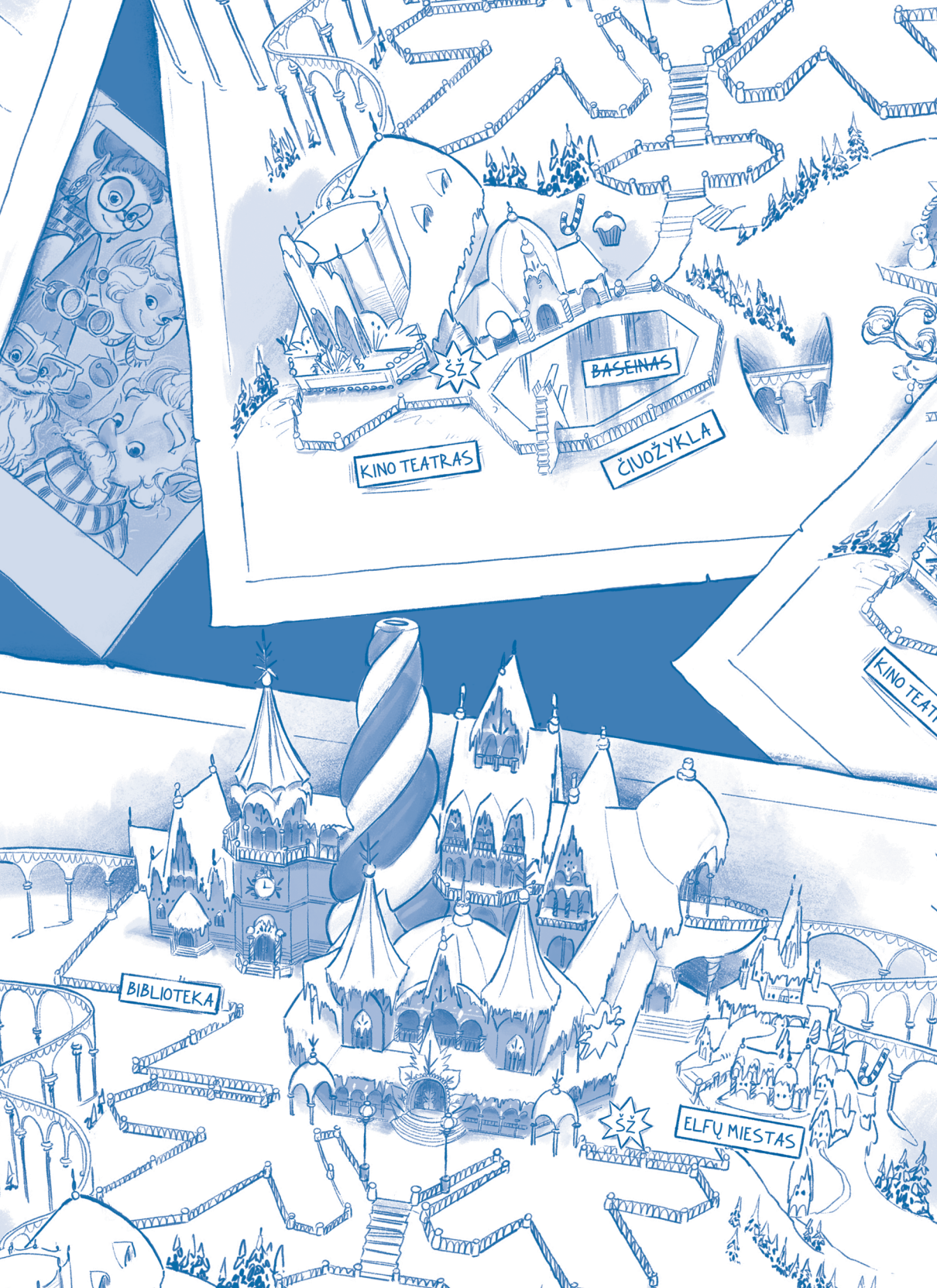

Vilja
nuo Kalėdų Seno

MINI GOLFO LAUKAS

TVARTAI

ROGIŲ TRASA

Niekas neabejoja, kad Šiaurės ašigalyje gyvena Kalėdų Senelis ir jo pagalbininkai elfai. Dovanas išvežioja skraidančiomis rogėmis, kurias traukia šiaurės elniai. Juk taip rašo knygose, o knygos nemeluoja. Ši knyga irgi nemeluoja, nes joje elfai per Kalėdas paruošia ir išdalina dovanas visiems vaikams... bet tik geriems!

Viljamas Trandlis – geras vaikas. Ir jis labai mėgsta dinozaurus. Kaži, jei jis Kalėdų Seneliui parašys laišką ir paprašys dovanų dinozauro... kas nutiks?!

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-460-2

9

786094 414602